

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 1

DOM
2015-12-23
Meddelad i
Malmö

Mål nr
10867-15

Sida 1 (8)

SÖKANDE

Gigantprint AB, 556630-2773
Platinagatan 6
602 23 Norrköping

MOTPART

Malmö stad
205 80 Malmö

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling (LOU)

KONKURRENSVERKET	
2015-12-23	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Gigantprint AB:s ansökan om ingripande enligt LOU.

Dok.Id 289085

Postadress
Box 4522
203 20 Malmö

Besöksadress
Kalendegatan 6

Telefon
040-35 35 00

E-post: kansli1.fma@dom.se

Telefax
040-97 24 90

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Malmö stad genomför en upphandling av tryckeritjänster. Upphandlingen genomförs enligt reglerna om öppet förfarande i LOU och tilldelningsgrund är lägsta pris. Av tilldelningsbeslut den 6 oktober 2015 framgår att Tryckeri AB C a Andersson & CO (leverantör 1), Exakta Print AB (leverantör 2) samt Holmbergs i Malmö AB (leverantör 3) tilldelats kontraktet.

Av det utvärderingsprotokoll som bilagts tilldelningsbeslutet framgår vidare följande. *"I Gigantprint ABs anbud har det framkommit att det föreligger brister i krav 3.9 punkt 1, rutin för att säkerställa att miljökrav 4.7 uppfylls-kemikaliehanteringsrutin saknas."*

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Gigantprint AB ansöker om överprövning av upphandlingen och anför i huvudsak följande.

Gigantprint uppfyller kriterierna i punkt 3.9, samtliga punkter och punkt 4.7 i förfrågningsunderlaget. Malmö stad har fått följande dokumentation som påvisar detta 1) Kemikalieförteckning, 2) Miljöpolicy, 3) Miljöutredning, 4) Miljöaspekter.

Med ansökan om överprövning bifogar Gigantprint, förutom en rapport benämnd Kortare Miljöutredning, även en kemikaliesammanställning som klart och tydligt visar att bolaget inte har några faroklassade substanser i verksamheten. Så har det också varit sedan maj 2015. Samtliga tonerkassetter som Gigantprint använder är i ett slutet system med Kodak som leverantör. Det innebär att de levererar dem till Gigantprint och också kommer och hämtar dem när de är slut. Om Kodak ändrar kemikalier ska dessa registreras i tidigare översänd kemikalieförteckning. Självfallet utvärderas det innan

det blir någon förändring överhuvudtaget. Värt att notera är att ingen anmärkning avseende kemikaliehanteringen har framkommit vid DNV:s externa revision 2015-09-30. Gigantprint är nu också certifierade av DNV-GL för ISO 9001 och 14002. Återigen har bolaget arbetat på exakt samma sätt sedan i maj 2015. Det har alltså inte varit någon förändring överhuvudtaget.

De ställda kraven som avser kemikaliehanteringsrutin och kemikalieförteckning var uppfyllda 2015-06-07. Att det varit ändringar under tiden i kemikalieförteckningen visar endast på att Gigantprint arbetar med den och uppdaterar den när så krävs. Gigantprint har inga kemikalier i sin verksamhet som är riskklassade som farliga substanser enligt EG-direktiv 67/548 EEC eller 1994-45-EEC.

Malmö stad skriver att det har förekommit avvikelser vid den externa revisionen av miljöledningssystemet. Det var en revision för både kvalitet och miljö och avvikelserna var av ren organisatorisk art. Anledningen till det var de stora förändringar på lokal nivå vid uppdelning av verksamheten mellan Gigantprint och JMS Reklamgården AB/Graphex Holding AB. Övriga avvikelser härleddes till att Gigantprint har gjort förändringar i maskinparken.

Malmö stad anser att ansökan om överprövning ska avslås och anför i huvudsak följande.

Gigantprints anbud har inte medtagits till utvärdering eftersom anbudet inte uppfyller ställda krav beträffande miljöledningssystem i fråga om kemikaliehanteringsrutiner och kemikalieförteckning.

I punk 3.9 anges beställarens krav på att anbudsgivaren ska ha dokumenterade rutiner för miljöarbete. Rutinerna ska bl.a. innehålla följande moment:
"1. Rutiner som säkerställer att tjänsten utförs enligt angivna miljökrav i förfrågningsunderlaget".

Som förslag till verifikat för kravet anges:

”För punkt 1: Skriftliga rutiner som säkerställer att tjänsten utförs enligt angivna miljökriterier i förfrågningsunderlaget (ska innehålla datum och vem som fastställt rutinerna), eller certifikat miljöledningssystem om detta omfattar den offererade tjänsten (certifikatsnummer).”

Gigantprint har svarat ja på frågan om kravet uppfylls. Samtidigt uppgav Gigantprint att bolaget arbetar efter ISO 14001 men att man pga. omstruktureringar behövde förnyelse av certifikat. Revision skulle ske under juni månad. Som verifikation bifogades ett avtal mellan Gigantprint och DNV-GL som skulle visa att bolaget beställt en förnyelserevision samt en processkarta. Gigantprint har också ingivit dokument med vissa rutiner men dessa saknar efterfrågad uppgift om vem som fastställt rutinerna, vilket utgör ett grundkrav i ett miljöledningssystem. Dokumenten är märkta med Gigantprint Syd AB vilket enligt uppgift från Gigantprint är samma bolag som det anbudsgivande bolaget.

Anbudet innehöll inte heller rutiner för hantering av kemiska produkter vilket krävs (enligt punkt 3.9 ovan) för att säkerställa att det i punkt 4.7 angivna kravet avseende kemikaliehantering upprätthålls.

Under punkt 4.7 anges att anbudsgivaren ska ha en kemikalieförteckning innehållande:

”1) namn på produkten 2) typ av kemikalie 3) faroklass, farobeteckningar och riskfraser enligt kemikalieinspektionens föreskrifter KIFS eller faroklass, farokategori och kod för faroangivelse enligt förordning (EG) nr 1272/2008. 2)”.

Gigantprint har svarat ja på frågan om kravet uppfylls. Gigantprint ingav också en faktura (med förfalldatum 2015-05-21) för licensavgift för Svanenmärkning utställd på JMS Reklamgården AB. Malmö stad är osäker på

vad detta verifikat avser styrka. Bolaget som innehar Svanenmärkning uppfyller kravet i punkt 4.7 men den av Gigantprint ingivna fakturan verifierar inte att Gigantprint är – eller avser att bli – Svanenmärkt, ej heller att bolaget på annat sätt uppfyller kravet.

Av inlämnade verifikat framgick således inte att kraven i punkterna 3.9 och 4.7 uppfylldes. Eftersom Gigantprint uppgett i anbudet att kraven uppfylldes gavs bolaget möjlighet att förtydliga att ställda krav motsvarades. Gigantprint kompletterade med ytterligare dokument, bl.a. kompletterades anbudet med de dokument som bifogats ansökan om överprövning. Malmö stad bedömde dock att avtal inte kunde tecknas med Gigantprint eftersom bolaget fortfarande inte kunde verifiera att ställda krav uppfylldes. Att Malmö stads bedömning var korrekt bekräftas av de handlingar som Gigantprint nu ingivit till rätten. Av aktbilaga 3, vilken anges vara uppdaterad 2015-05-12, framgår att kemikalieförteckningen nu innehåller ytterligare en produkt, förutom de tidigare upptagna tonerkassetterna. Den kemikalieförteckning som redovisades vid anbudsingivningen 2015-06-07 var således inte fullständig och uppfyllde inte ställt krav. Om den aktuella produkten var identifierad redan 2015-05-12 så är den ursprungliga ingivna förteckningen ofullständig och Gigantprint har vid anbudsingivningen underlåtit att uppge en produkt. Vidare konstateras i den av Gigantprint ingivna rapporten daterad 2015-08-30 under 1.4.1 att *"kemikaliehantering och användning bör säkerställas genom genomgång av samtliga komponenter"*. Detta motsvarar beställarens krav på en kemikaliehanteringsrutin vilken alltså fortfarande saknades i slutet på augusti trots att Gigantprint i anbudet angivit att kravet var uppfyllt samt att revisionen skulle vara klar under juni månad.

De obligatoriska kraven ska vara uppfyllda vid tidpunkten för anbudets ingivande. Gigantprint uppgav i anbudet att kraven är uppfyllda och fick därför möjlighet att verifiera detta genom komplettering. Trots detta kunde Gigantprint inte visa att kraven var uppfyllda. Tvärtom visade en revision i

anslutning till tilldelningsbeslutet – fyra månader efter anbudsingivandet – att bolaget fortfarande inte uppfyllde ställda krav. Av till rätten ingivna dokument framgår att kravet på kemikaliehanteringsrutin inte uppfyllts vid tidpunkten för tilldelningsbeslutet samt att ingiven kemikalieförteckning inte var komplett.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

En upphandlande myndighet ska enligt 1 kap. 9 § LOU behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 4 och 6 §§ LOU framgår att förvaltningsrätten kan pröva om en upphandlande myndighet har brutit mot någon bestämmelse i lagen och, på talan av en leverantör som lidit eller kan komma att lida skada, besluta att en upphandling ska göras om eller får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Vid överprövningar enligt LOU gäller att förvaltningsrätten i princip endast prövar de särskilt angivna frågor som sökanden tar upp.

Relevanta delar av förfrågningsunderlaget

Av relevanta delar av förfrågningsunderlaget framgår följande.

3.9 Miljöledningssystem

1. rutiner som säkerställer att tjänsten utförs enligt angivna miljökrav i förfrågningsunderlaget

[...]

Förslag på verifikat

För punkt 1: Skriftliga rutiner som säkerställer att tjänsten utförs enligt angivna miljökriterier i förfrågningsunderlaget (ska innehålla datum och vem som fastställt rutinerna), eller certifierat miljöledningssystem om detta omfattar den offererade tjänsten (certifikatsnummer).

Uppfylls krav avseende miljöledningssystem? (Ja/Nej Svar)

Kravgräns _____ Ja

Nej

Benämning på medföljande bilaga som styrker kravet

(Fritextsvar)

4.7 Miljökrav

Kemiska produkter

Av denna punkt framgår en mängd krav för kemiska produkter. Som förslag till verifikat för att kravet är uppfyllt anges följande i punkten:

Licens enligt Svanen kriterier för tryckerier version 5.7

Alternativt

Kemikalieförteckning, över samtliga kemikalier i kategorierna, lack, lim, tryckfärg, toner och bläck*, vaskmedel, fuktvattentill-satser (t.ex. alkohol), algborttagningsmedel och övriga kemikalier för film- och tryckformsframställning** som används i tjänsten, tillsammans med en beskrivning av hur kravet totalt sett uppfylls. Kemikalieförteckningen innehåller 1) namn på produkten 2) typ av kemikalie 3) faroklass, farobeteckningar och riskfraser enligt kemikalieinspektionens föreskrifter KIFS eller faroklass, farokategori och kod för faroangivelse enligt förordning (EG) nr 1272/2008. 2)".

[...]

Uppfylls kravet ovan? (Ja/Nej Svar)

Kravgräns _____ Ja

Nej

Benämning på medföljande bilaga som styrker kravet

(Fritextsvar)

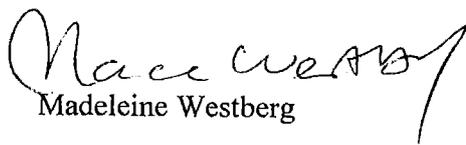
Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrätten har i målet att pröva om Malmö stad rätteligen uteslutit Gigantprint ur upphandlingen.

Av det utvärderingsprotokoll som bilagts tilldelningsbeslutet framgår att Gigantprint inte uppfyller krav i punkterna 3.9 och 4.7 i förfrågningsunderlaget. Förvaltningsrätten konstaterar att det i första hand är Malmö stad som har att kontrollera att ställda krav i förfrågningsunderlaget är uppfyllda samt att utvärdera anbuden. Det ankommer vidare på anbudsgivaren att visa att de krav som uppställts i upphandlingen är uppfyllda. Förvaltningsrätten anser inte att vad Gigantprint anfört och åberopat i målet visar att Gigantprints anbud uppfyller aktuella krav. Malmö stad har således haft fog för att utesluta Gigantprints anbud ur upphandlingen och bolaget har således inte heller lidit någon skada.

Vad Gigantprint anfört utgör sammanfattningsvis inte grund för ingripande enligt LOU och Gigantprints yrkande om ingripande enligt LOU ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B LOU)

Madeleine Westberg

Föredragande i målet har varit Lina Andersson.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

